

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โทร. ๐ ๔๓๕๑ ๑๓๒๒

ที่ รอ ๐๐๓๓.๓๐๖.๐๕/๒๐๕

วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ และขออนุญาตเผยแพร่

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเสลภูมิ

เรื่องเดิม

ด้วยงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลเสลภูมิ ได้จัดทำโครงการประชุมเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยได้จัดทำแผนงานและโครงการที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อเท็จจริง

ในการประชุมตามโครงการดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุม ๖๐ คน ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และสร้างมาตรการและแนวทางการป้องกันการทุจริตร่วมกัน เพื่อให้ข้าราชการในสังกัดเกิดจิตสำนึกและปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใส

ข้อพิจารณา

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานต่อเนื่องในอนาคต เห็นควรนำรายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ แจ้งเจ้าหน้าที่ทุกท่าน และเผยแพร่บนเว็บไซต์ www.selaphumhospital.go.th เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางพัชรพร เพ็ญพันธ์)
นักวิชาการเงินและบัญชี

(/) อนุญาต

(นายพิเชษฐ พันธุ์มา)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเสลภูมิ

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

โรงพยาบาลเสลภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต(ศปท.)ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปีและรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการประเมิน และ ความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ กำหนดดัชนีที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการกำหนด เป็นมาตรการป้องกันการรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) "ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต่อต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)" ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)หน่วยตรวจสอบภายใน โรงพยาบาลเสลภูมิ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และ ความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่า การดำเนินงานโรงพยาบาลเสลภูมิ จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า เป็นส่วนหนึ่งของการ ปฏิบัติงานประจำ ซึ่งมีใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารเสี่ยงการทุจริตของโรงพยาบาลเสลภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นการประเมินความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในโรงพยาบาลเสลภูมิ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

โรงพยาบาลเสลภูมิ

สารบัญ

คำนำ		
ส่วนที่ ๑	ความเป็นมา	๔
ส่วนที่ ๒	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
	๒.๑ วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
	๒.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
	๒.๓ องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต	๘
	๒.๔ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๙
	๒.๕ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
	ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๑๐
	ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๑
	ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๒
	ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๖
	ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๗
	ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๙
	ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๒๒
	ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๔
	ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๒๕
ส่วนที่ ๓	บทสรุป	
	กระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาเสี่ยงต่อการทุจริตฯ	๒๗
	ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม	๒๗
	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการทุจริต	๒๗
ภาคผนวก		
	แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

๑. ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๘) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ "ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่หลัก "ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม" โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสม กับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงาน ของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับ หรือในการให้บริการ ในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งให้ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายต่างๆ ชุมชนและประชาชน สอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูล และร่วมตรวจสอบการดำเนินการของ หน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม พร้อมทั้งสร้าง วัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของ บุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้นในสังคม การปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการ การทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างจิตสำนึก ค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอาย ต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and clean Thailand)" มีพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาล การบริหารจัดการ ทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล โดยเป้าประสงค์ ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่า ร้อยละ ๕- เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคม ที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งให้ความสำคัญในกระบวนการ ปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะ "ที่ไม่ทนต่อการทุจริต " สร้างวัฒนธรรม ต่อต้านการทุจริต ต่อต้านการทุจริต ทุกรูปแบบ มีจิตสำนึกสาธารณะ สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก เน้นการพัฒนากลไกกระบวนการงานด้านการป้องกัน การทุจริตให้มีความเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพื่อลดโอกาสการทุจริต เสริมสร้างการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีธรรมาภิบาล

ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงาน ของรัฐกำหนดมาตรการหรือ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบประเด็น
ปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตที่ ๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการมีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรใน
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินงาน เช่น การวางระบบการประเมิน
ความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในด้านต่างๆ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity
& Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยตัวชี้วัดที่ ๑๗
หน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต และในเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุม
หลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใสและการทุจริตทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรง และการ
ทุจริตทางอ้อมรวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความ
เสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงานป.ป.ท.)
ได้วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการตามแผนปฏิรูปประเทศด้าน
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ประเด็นปฏิรูป ที่ ๒ ด้าน
การป้องกันและปราบปรามโดยมีกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้าน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะ
หน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ
พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการ
บริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ภาคใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ นำไปสู่
การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยตรวจสอบภายใน โรงพยาบาลเสลภูมิ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและถือ
เป็นนโยบายในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นวาระของชาติและจังหวัดร้อยเอ็ด ในการ
ที่จะกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร จึงได้
ดำเนินการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขึ้น เพื่อค้นหาประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจ
เกิดขึ้นในโรงพยาบาลเสลภูมิ และจัดวางมาตรการป้องกันในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อมิให้เกิดความ
เสียหายขึ้นในองค์กรได้

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑) วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๒.๒) กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control -Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์การยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์การ จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์การมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์การให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา

และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➢ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

➢ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดคล้องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

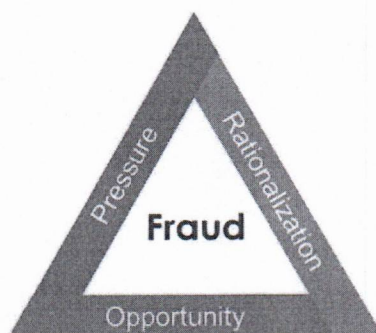
➢ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า
ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน
อนาคต(Unknown Factor)

๒.๓) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน
หรือแรงจูงใจ Opportunityหรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม
ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี
สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต
(The Fraud Triangle)

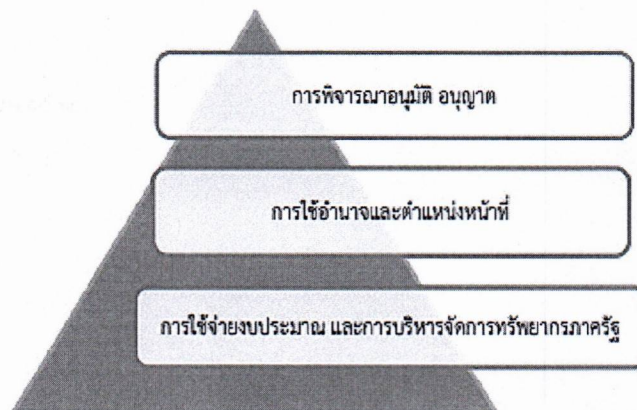
๒.๔) ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มี
ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ
ทรัพยากรภาครัฐ

๒.๕) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ / งาน

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ
๒. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุเป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้นบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓

Know Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor : ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		
๒	การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลังที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆแสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของSHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง พนักงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

เกณฑ์การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/พนักงานกำกับดูแลในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/พนักงานกำกับดูแลในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้า ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม จำนวน X ความ รุนแรง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดย การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็น การรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติ กันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวัง ทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจ ผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๓	๖
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับ ติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	
๒	การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย		×	×
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		×	×
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		×	×
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	×	×	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	×	×	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ระดับ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้างต่ำ</u>	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ต่ำ ค่อนข้างต่ำ ปานกลาง - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้างต่ำ</u>	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เพื่อมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามระดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโรงพยาบาลเสลภูมิ

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๖ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส ๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๕. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กร เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแลติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ๕. จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ/

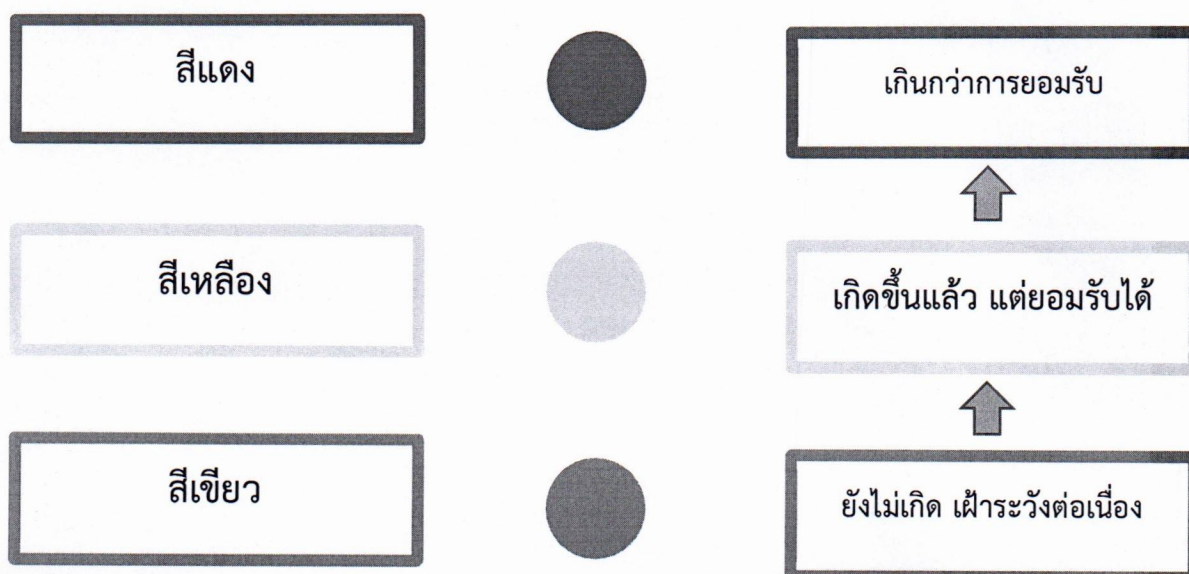
นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง ➤ ๓

- ✓ สถานะสีแดง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง ➤ ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๓ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส ๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๕. หากพบว่ามีกระทำความผิดองค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	✓		

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๒	๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กรเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุมกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุมการกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะโดยสถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติม โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดหาพัสดุอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส และเสนอให้ผู้บังคับบัญชารับทราบทุกครั้ง ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างรับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง
๒	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับ ติดตามหรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๑. ควบคุม กำกับ และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบประจำรถยนต์ส่วนบุคคล ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการ และระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น ๒. ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายแก่ผู้นำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียวหมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมากเพื่อ เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตารางที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการ จัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ		
๒	การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทาง ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว		

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลของโรงพยาบาลเสลภูมิจะดำเนินการรายงานปีละ ๑ ครั้ง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘	
หน่วยงานที่ประเมิน โรงพยาบาลเสลภูมิ	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	

ส่วนที่ ๓

บทสรุป

กระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ-จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคลากรเข้ารับราชการ
- กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ
- การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์
- การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ
- การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการทุจริต

๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการ ลูกจ้าง รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรคให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภาคผนวก

แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
โรงพยาบาลเสลภูมิ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัจจัยความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			
๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๒	๓	๖	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๗ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส ๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	- งานพัสดุ

ปัจจัยความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			
๒. การใช้รถยนต์ส่วนกลางของ ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๒	๓	๖	๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กรเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรใน องค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรม ด้านการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะ เรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๔. จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	- งาน ยานพาหนะ